

27.3.4

12b (משנה ו) → 14a (סיום מסכת)

1. **מלבד עלת הבקר אשר לעלת התמיד תעשו את אלה:** במדבר כח:כג
 2. **וקדשתו** כי את לחם אלהיך הוא מקריב קדש יהיה לך כי קדוש אני ה' מקדשכם: ויקרא כא:ח
 3. והוציא את הפר אל מחוץ למחנה ושרף אתו **כאשר שרף את הפר הראשון** חטאת הקהל הוא: ויקרא ד:כא
 4. וכל אדם לא יהיה באהל מועד בבאו לכפר בקדש עד צאתו **וכפר בעדו ובעד ביתו ובעד כל קהל ישראל:** ויקרא טז:ז
 5. והביא אתם אל הפהו **והקריב את אשר לחטאת ראשונה** ומלק את ראשו ממול ערפו ולא יבדיל: ויקרא ח:ח
 6. **ואת השני יעשה עלה כמשפט** וכפר עליו הפהו מחטאתו אשר חטא ונסלח לו: ויקרא ה:י
 7. והיה אם מעיני העדה נעשתה לשגגה ועשו כל העדה פר בן בקר אחד לעלה לריח ניחח לה' ומנחתו ונסכו **כמשפט** ושעיר עזים אחד **לחטת:** במדבר טו:כד
 8. ויאמר המלך להם קחו עמכם את עבדי אדניכם והרכבתם את שלמה בני על הפרדה אשר לי והורדתם אתו אל גחון: מלכים א א:לג
 9. ומשח אתו שם **צדוק** הפהו ונתנו הנביא למלך על ישראל ותקעתם בשופר ואמרתם: **יחי המלך שלמה:** מלכים א א:לד
 10. שמע נא **הושע** הפהו הגדול אתה **ויעיד הישבים לפניך כי אנשי מופת המה** כי הנני מביא את עבדי צמח: זכריה ג:ח
 11. כי יקום בקרבך **נביא** או חלם חלום ונתן אליך אות או **מופת:** דברים יג:ב
 12. בני עמרים אהרן ומשה **ויבדלו אהרן להקדישו קדש קדשים** הוא ובניו עד עולם להקטיר לפני ה' לשרתו ולברך בשמו עד עולם: דברי הימים א כג:יג
 13. בעת ההוא **הבדיל ה' את שבט הלוי לשאת את ארון ברית ה'** לעמד לפני ה' לשרתו ולברך בשמו עד היום הזה: דברים יח:יח
 14. יקרה היא **מפנינים** וכל הפצץ לא ישו בה: משלי ג:טו
 15. מי ימלל גבורות ה' ישמיע כל תהלתו: תהלים קו:ב
 16. **גם אהבתם גם שנאתם גם קנאתם כבר אבדה** וחלק אין להם עוד לעולם בכל אשר נעשה תחת השמש: קהלת ט:ו
 17. **האויב תמו חרבות לנצח** וערים נחשת אבד זכרם המה: תהלים ט:ו

- I general rules of precedence: frequency (v1) and sanctity (v2) define priority
- a Therefore: פר העדה precedes פר משיח (per v3)
 - i *Alternate argument (ברייתא):* since כה"ג is the vehicle of כפרה, comes before מתכפר (per sequence in v4)
 - 1 חטאת דבר: **פר העלם דש"צ ופר ע"ז** comes first, as it is a חטאת
 - (a) *Per ברייתא* vv5-6 is אב בנין – all חטאות take precedence to accompany them
 - (i) *Even:* חטאת העוף comes before בהמה עולת
 - 2 **פר ע"ז ושעיר ע"ז** comes first, even though it is עולה; since חטת (v7) spelled חסר (or כמשפט)
 - 3 **שעיר ע"ז ושעיר נשיא** comes first – שיעיר צבור – king takes precedence
 - 4 **שעיר נשיא**: before שיעיר יחיד – king comes first
 - 5 **שעיר יחיד**: comes before כבשת יחיד; but we have opposite ruling in ברייתא
 - (a) *dispute* – שיעירה due to use in ע"ז כפרת ע"ז due to its fattened tail
 - 6 **עומר ושתי הלחם**: prior to associated rule – rule: what the day generates precedes what the grain generates
- II precedence of man over woman and vice-versa
- a *Man:* takes priority for saving a life and returning אבדה
 - b *Woman:* takes priority for providing clothing and redeeming as hostage
 - i *But:* if both man and woman will be subject to violation, man is redeemed first
 - c *ברייתא:* if he, his father and teacher were in captivity, redeem himself, then his teacher, then his father
 - i *But:* his mother comes before all of them
 - ii *Further priorities:* חכם before מלך – since a חכם who dies is irreplaceable; all יהודים could be kings;
 - 1 *Further:* king before כה"ג, who is before נביא (vv 8-9) and v10 (per v11=נביאים)
 - 2 *Then:* משוח מלחמה, then מום, then קרי, then כה"ג who left due to מרובה בבגדים; משוח מלחמה, then סגן, then סגן, then בית אב, then regular כהן, then head of the משמר, then גזבר, then אמרכל (tax collector)
 - (a) *Question:* if משוח מלחמה and סגן encounter מת מצוה, which one is מיטמא?
 - (i) *Answer (ברייתא):* משוח מלחמה is מיטמא, as the סגן must be ready to stand in at any time for כה"ג
 - (ii) *Challenge:* (above) puts משוח מלחמה before סגן
 - 1. *Answer (רבינא):* that's for purposes of saving his life (e.g. צדקה)
- III general line of priority: משה then לוי, then ישראל, then ממזר, then נתין, then גר, then a freed slave
- a *Caveat:* whole shema only applies if they are otherwise equal; but a ממזר ת"ח takes priority over a עם הארץ (v14)
 - b *Sources:* כהן before לוי (v12); לוי before ישראל (v13); ישראל before ממזר – ייחוס; נתין before ממזר – came from "pure" seed; גר before נתין – grew up בקדושה; גר before עבד משוחרר – not cursed (even though עבד grew up in בית ישראל)
 - c *Tangent:* observations about contrast between עבד and גר and related aggadic teachings

- IV חכמים protocol of standing for various ברייתא
- a גשיא: the נשיא enters, all stand and do not sit until he tells them "שבו"
- b אב בית דין: they make two rows for him until he sits in his place
- c חכמים: rotate standing (in a "wave") until he sits in his place
- d בני חכמים ותלמידי חכמים: if needed by the רבים, they walk over people who are seated;
- i If: they must go out, return and sit in their place;
- 1 ד"פ: only for קטנים – they should have prepared themselves before coming (for גדולים)
- (a) דבא: we are no longer so healthy and can't properly prepare for גדולים
- ii And if: they are there due to their father's leadership position
- 1 If: they have knowledge to learn, they enter and sit before their fathers, back to the people
- 2 But if: they have no knowledge, they enter and sit before their fathers, facing the people
- (a) דאב"צ: even at a wedding, they are given special places to sit near their fathers
- (i) דבא: only if their fathers are still alive and present
- e ד' יוחנן: this ברייתא was enacted during era of ר"ג (story with ר"מ [→ אחרימ] and ר' נתן [→ יש אומרים])
- i Related discussion: between רבי and his son (vv15-16) re: keeping ר"מ's identity as "אחרימ" (רבי relented → "ר"מ")
- 1 דבא: even so, רבי only reported ר"מ אמרו משום ר"מ and not אמר ר"מ
- f Dispute: רשב"ג ורבי – whether סיני (someone with encyclopedic knowledge) or עוקר הרים (creative thinker) is preferred
- i Application: רבה was "עוקר הרים" and רב יוסף – "סיני"; when רב יהודה died, they posed question to טבריה
- 1 Response: סיני is preferred – "everyone needs the wheat salesman"; yet רב יוסף refused the position
- (a) In addition: he refused to take any honors while רבה was alive (22 years); at his death, רב יוסף assumed position
- ii Related: רבה was challenged by אב"י – which of ר' זירא or רב מתנה בר רב is more fit to lead
- 1 ד' זירא: is sharp and asks challenging questions
- 2 דבה ב"ר מתנה: is patient and methodical
- (a) Answer: תיקו

הזרן עלק מסכת הוריות וכולא סידרא "נציקין"
 יה"ר מלפניק יא"א לתהא תורתק אומנותנו בעולם הזה ותהא עמנו לעוה"ב